

Obsah

Úvod 11

1. NOVÁ IDEOLOGIE	13
Obecná charakteristika	15
Realita, realismus a surrealismus	18
Surrealistická vývojová reakce na výtvarnou podstatu kubismu	21
Splynutí výtvarné a básnické inspirace	23
„Chemie inteligence“	24
Problematika podvrtné hodnoty uměleckého díla	26
Surrealismus a umění	27
2. SURREALISTICKÉ TEORIE VÝTVARNÉHO PROJEVU	31
Z dějin	33
Teorie vnitřního modelu	34
Automatismus vize a vytváření	35
Přemístování vjemů (dépaysement de la sensation)	36
Objektivní náhoda	38
Objektivní (černý) humor	39
Paranoicko-kritická metoda Salvadora Dalího	40
Konkrétní iracionalita	42
Dynamismus erotiky	43
Sen a čin	44
Filosofie imanence	45
Obecná subjektivita (transmentální komunikace)	46
3. METODY	49
Tradiční výtvarné prostředky v surrealismu	51
Koláž	53
Frotáž	55
Nepředmětná dekalkománie	56
Objekty se symbolickými funkcemi	57
Básně-objekty	59

4. IMAGINATIVNÍ POSTUPY	61
Vývojové předpoklady	63
Moderní výtvarné umění a surrealismus	68
Živel výtvarnosti uvnitř surrealismu	70
SURREALISTICKÁ PŘEDMĚTNOST (AUTOMATISMUS VIZE)	72
Figurativní imaginace	72
Tendence k nedefinovatelné konkrétnosti	75
Magické polohy	78
SURREALISTICKÁ ABSTRAKCE (AUTOMATISMUS VYTVÁŘENÍ)	79
Díla filosofické inspirace	82
Surrealistická sochařství	85
5. „V MAGICKÉ METROPOLI STARÉ EVROPY“	87
Od Devětsilu k surrealismu	89
Surrealistická skupina	92
Širší okruh surrealistické obrazotvornosti	97
Inspirační kontinuita	98
6. PŘÍTOMNOST SURREALISMU	101
Surrealistická invence	103
Nové zdroje	105
Vývojová spirála	111
7. CHRONOLOGICKÝ PŘEHLED Z DĚJIN VÝTVARNÉHO SURREALISMU	115
8. DOKUMENTACE	131
Marcel Duchamp (1914—1923): Mechanika Velkého skla	133
Max Ernst (1923): Lidé o tom nebudou nic vědět	134
André Breton (1924): Vzdálenosti	134
Úvod do diskuse o trošce skutečnosti	134
Jindřich Štyrský a Toyen (1926): Tažení proti těm, jež jsme milovali	135
(1927): Artificielisme	137
André Breton (1928): Surrealismus a malířství	138
(1929): Pokyn čtenáři <i>Stohlavé ženy</i>	139
Jindřich Štyrský (1930): K obrazům	140
Karel Teige (1930): Surrealistické malířství	140
Louis Aragon (1930): Malířství v sázce	141
Vítězslav Nezval (1932): Poezie 1932	144
(1934): Surrealismus v ČSR	145
Jindřich Štyrský (1934): Surrealistické malířství	146
Karel Teige (1934): Deset let surrealismu	146

Salvador Dalí (1934): Nové odstíny spektrálního sex-appealu	147
Tristan Tzara (1934): Max Ernst	149
Salvador Dalí (1935): Dobyť iracionálna	149
Karel Teige (1935): Úvod do moderního malířství	150
Surrealismus není uměleckou školou	150
Vítězslav Nezval (1935): Systematické zkoumání skutečnosti rekonstrukcí objektu, halucinace a iluze	152
André Breton (1935): Surrealistická situace objektu	155
Man Ray (1935): O realismu ve fotografii	157
Georges Hugnet (1935): Užitečný objekt	158
Pablo Picasso (1935): Básně	159
Benjamin Péret (1936): Mezi psem a vlkem	160
Vítězslav Nezval (1936): Řetěz štěstí	160
Max Ernst (1936): Malířství z druhé strany	161
Vítězslav Nezval (1937): Absolutní hrobař	167
André Breton (1937): Nevymezipitelné hranice surrealismu	169
Vítězslav Nezval (1937): Štyrský a Toyen	170
André Masson a Joan Miró (1938): O vztahu umělce ke společnosti a k okolnímu světu	171
Jindřich Štyrský (1938): Z přednášky v semináři prof. J. Mukaňovského	172
Karel Teige (1938): Štyrský a Toyen	173
André Breton (1939): Nejsoučasnější tendence surrealistického malířství	174
Sabato a Dominguez (1939): Litochronické povrchy	174
André Breton (1941): Geneze a umělecké perspektivy surrealismu	175
André Breton a André Masson (1941): Kreolský dialog	175
Salvador Dalí (1941): Tajný život Salvadora Dalího	177
Jindřich Štyrský (1927, 1941): Sen o Vítězslavu Nezvalovi	180
André Breton (1942): O básni-objektu	180
Victor Brauner (1943): Kresba svíčkou	181
André Breton (1944): Enrico Donati	182
Karel Teige (1945): Předmluva ke <i>Střelnici</i> Toyen	183
Jindřich Štyrský (30. léta): Poezie	184
Joan Miró (1944—1946?): Básnické hry	186
André Breton (1946): Rozhovor s Jeanem Duchéem	187
Friedrich Kiesler (1947): Magická architektura Sálu pověr	188
Karel Teige (1947): O architektuře a přírodě	188
K mezinárodní výstavě surrealismu v Praze	188
André Breton (1947): Surrealistická kometa	190
Karel Teige (1948—1949): Bohumil Kubišta	191
Benjamin Péret (1950): Polévka bez vody	193
Adrien Dax (1950): Automatická perspektiva	194
Karel Teige (1951): Odpověď na anketu o surrealismu	195
André Breton (1952): Rozhovor s André Parinaudem	196
Benjamin Péret (1953): Do nového světa, dům založený Toyen	199
Emília a Mikuláš Medkovi (1953): Odpověď na druhou anketu o surrealismu	200

André Breton (1955): O deformaci ženské tváře u Picassa	200
Joan Miró (1958): Pracuji jako zahradník	201
Václav Tikal (1958): Aktualita tvorby	202
André Breton (1959): Úvod k mezinárodní výstavě surrealismu	202
Vincent Bounoure (1960): Surrealismus a divošské srdce	203
Stanislav Dvorský (1964): Příspěvek k teorii interpretace	204
Konrad Klapheck (1965): Stroj a já	205
Manifest Rozetněme to (1965)	206
UDS (1966): Symboly obludnosti	207
Matta (1966): Surrealismus a revoluce	208
José Pierre (1968): Princip slasti	209
Surrealistický telefon Praha—Paříž, 1968 (Gérard Legrand, Vincent Bounoure)	210

9. RÉSUMÉ 213

10. OBRAZOVÁ ČÁST 231

11. BIBLIOGRAFIE 239